

**SKEMA E VLERËSIMIT TË TESTIT TË PROVIMIT TË MATURËS NGA
GJUHA SHQIPE DHE LETËRSIA, QERSHOR 2019**

1. Nxënësi/ nxënësja* merr **1 pikë** nëse ka shkruar: Në vitin shkollor 2014-15
2. Është rrethuar numri 3: Klasa IV C – **1 pikë**
3. Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: Metoda e analizës, vëzhgimit dhe historisë jetësore
4. Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: Me gjuhën amtare/ gjuhën shqipe
5. Nxënësi merr **1 pikë** nëse rrethon S dhe shkruan argumentimin: Sepse ai më së miri i shpreh ndjenjat dhe shqetësimet e botës shqiptare.
6. Nxënësi merr **1 pikë** për përgjigje plotësisht të saktë:

Shfaqja dramatike <i>Glembajët</i> është luajtur në Galerinë e Arteve të Dubrovnikut.	☐ PO	☐ JO
Teksti është botuar në orën 20 e 6 minuta.	☐ PO	☒ JO
Tre akte të shfaqjes <i>Glembajët</i> janë luajtur gati katër orë.	☐ PO	☐ JO

7. Është rrethuar numri 2: Zlatko Sviben – **1 pikë**
8. Nxënësi merr **1 pikë** nëse shkruan ose perifrazon: Skena është shumë kërkuese./ Skena teknikisht është kërkuese dhe nuk do të mund t'i përshtatet shpejt Budvës. (dhe përgjigje të tjera të sakta)
9. Është rrethuar numri 3: gazetaro-publicistik – **1 pikë**
10. Nxënësi merr **1 pikë** nëse shkruan: Është vështirë të arrihen sukseset e shumë aktorëve të cilët kanë luajtur rolin e Leones. /Rolin e Leones e kanë luajtur shkëlqyeshëm shumë aktor dhe për këtë arsye e ka pasur të vështirë ta luaj atë rol. (dhe përgjigje të tjera të sakta)
11. A) Është rrethuar numri 3: Zeneli – **1 pikë**
 B) Nxënësi merr **1 pikë** nëse argumenton përgjigjen: Tana, Vangjeli dhe Marigona janë personazhe të komedisë “14 vjeç dhëndër”, kurse Zeneli “Pas vdekjes”

---

*Në tekstin e mëtejshëm nxënësi

12. A) Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: Miguel Servantes
 B) Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: Për një zënkë
13. Gjithsej **2 pikë** - nxënësi merr *1 pikë* nëse tregon karakterin e marrë dhe largpamës të Don Kishotit në këtë vepër. (*dhe përgjigje të tjera të sakta*)

Nxënësi merr *1 pikë* nëse tregon një tipar të personazhit.

14. Gjithsej **3 pikë** - nxënësi merr nga *1 pikë* nëse shkruan saktë titullin e veprës dhe gjininë letrare të cilës i përket vepra:

Beatriceja - “*Komedia Hyjnore*”, poemë/ epikë - **1 pikë**

Hilush Vilza - “*Tregtar Flamujsh*”, novelë/ tregim/ epikë - **1 pikë**

Afërdita - “*Nga jeta në jetë: PSE?!*”, roman/ prozë - **1 pikë**

15. Nxënësi merr **1 pikë** për përgjigje plotësisht të saktë:

Libri i Këngëve

Këngët e Milosaos

16. Është rrethuar numri 4. në kohën e ardhme të shkuarës, mënyra dëftore – **1 pikë**

17. Nxënësi merr **1 pikë** për përgjigje plotësisht të saktë:

GJERMANIKE VERILINDORE	SANSKRITISHTE	SLlave PERËNDIMORE
<i>suedeze</i> <i>norvegjeze</i>	<i>hindi</i> <i>bengale</i>	<i>polake</i> <i>çeke</i> <i>slloake</i>

18. A) Nxënësi merr **1 pikë** për përgjigje plotësisht të saktë:

1. *Çeta e Profetëve* - Pjetër Bogdani
2. *I huaji* - Albert Kamy
3. *Oxhaku* - Mihai Grameno
4. *Kush i pari bani* - Esad Mekuli

B) Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: Oxhaku/ Vepra nën numrin 3.

19. Nxënësi merr **1 pikë** për përgjigje plotësisht të saktë: *Kënga lamtumirëse / Xhorxh Bajron*
20. Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: Motivi i largimit të heroit nga atdheu është zhgënjimi, pakënaqësia, deziluzioni
21. A) Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: Kemi përmbysje poetike.
- B) Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: Fitohet figura stilistike e inversionit
22. Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: të bleruara
23. Nxënësi merr **2 pikë** për përgjigje plotësisht të saktë:

FJALIA	GJENERALI I USHTRISË SË VDEKUR	ËNDRRA E DEMOKLEUT
<i>Drama dhe, për gjeneralin, makthi i tërë kësaj historie qëndrojnë në faktin se është fjala për të njëjtën ushtri dhe për të njëjtit ushtarë.</i>	√	
<i>Një ritregim bashkëkohor, në variantin shqiptar, i historisë së përjetshme të Romeos dhe Zhulietës. Në sfond, ngjarjet tragjike të marsit 1997, vitit të çmendurisë kolektive të shqiptarëve.</i>		√
<i>Por, përtej personazhit qendror, ajo çka bie në sy në këtë roman është Shqipëria ashtu siç e sheh ai, armiqësore, e sertë dhe aspak mikëpritëse për të: ai jo vetëm që është i huaj, por është edhe ai, nëpërmjet të cilit, njëzet vjet më pas, rilind skandali.</i>	√	
<i>Në fillim nuk e njoha, s' kisha ka ta njihja. Mua nuk më kishte qëlluar kurrë të shihja ndonjë vizatim, ndonjë gravurë, të lashtë apo moderne, me pamjen e tij, madje nuk dija asgjë tjetër për të veç emrit të tij.</i>		√
<i>Para meje qëndronte një burrë pak i kërrusur, mbështjellë me një tunikë të bardhë elegante... m'u duk si një shtatore prej bronzi.</i>		√
<i>Përgjatë dy vjet gërmimesh endacake, ai nuk sheh gjë tjetër nga ky vend mesdhetar veç baltërave të vjeshtës dhe dëborërave të dimrit.</i>	√	
<i>Deri një çast më parë ata kishin çukitur kokën time me sqepat e hekurt e tani rrinin të gatshëm të më sulleshin sapo t'i lëshonte i zoti. Ky e kuptoi frikën time. Dhe qeshi.</i>		√

Nxënësi merr **1 pikë** për katër përgjigje të sakta.

Nxënësi merr **0 pikë** për më pak se katër përgjigje të sakta.

24. Gjithsej **3 pikë** – nxënësi merr nga *1 pikë* nëse pranë çdo citatit nga vepra shkruan saktë emrat e personazheve për të cilët flitet, përkatësisht sjelljet e të cilëve janë përshkruar:

Kleanti/ Herpagoni (**1 pikë**)

Kalina/ Emira (**1 pikë**)

Dr. Gjilpëra/ doganieri (**1 pikë**)

25. Nxënësi merr **1 pikë** për përgjigje plotësisht të saktë: Ezhën de Rastinjak dhe Kristofi

26. Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka përshkruar: intertekst

27. A) Është rrethuar numri 3: për moslindjen e një djali – **1 pikë**

B) Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: Vetminë e pangushëlluar të një Gruaje (*dhe përgjigje të tjera të sakta*)

28. A) Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: vuajnë shumë (*dhe përgjigje të tjera të ngjashme*)

B) Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: Kundrinë

29. A) Është rrethuar numri 4: e ndritëshme – **1 pikë**

B) Nxënësi merr **1 pikë** nëse ka shkruar: Trajtë e shkurtër e përemrit vetor

30. Skema për vlerësimin e esesë: Konflikti i rregullave të shkruara dhe të pashkruara në *Antigonën* e Sofokliut

Kërkesa 1.	Nxënësi cek epokën letrare (letërsinë antike/kohën e vjetër/antikën) dhe llojin letrar (tragjedinë) (1 pikë) Gjithsej 1 pikë
Kërkesa 2.	Nxënësi përshkruan: <ul style="list-style-type: none"> • Antigonën dhe thekson:<ul style="list-style-type: none"> - tiparet e karakterit të saj (tregon për tiparet e karakterit të saj – 1 pikë, për një përgjigje më të plotë dhe me stil 1 pikë) - raportin e saj ndaj personazheve tjerë (përmend personazhet dhe raportet ndaj tyre – 1 pikë, për një përgjigje më të plotë dhe me stil 1 pikë)

	<p>- fundin e saj (tregon për mbylljen në varr – 1 pikë, për një përgjigje më të plotë dhe me stil 1 pikë)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kreontin dhe thekson: <ul style="list-style-type: none"> - tiparet e karakterit të saj (tregon për tiparet e karakterit të saj – 1 pikë, për një përgjigje më të plotë dhe me stil 1 pikë) - raportin e saj ndaj personazheve tjerë (përmend personazhet dhe raportet ndaj tyre – 1 pikë, për një përgjigje më të plotë dhe me stil 1 pikë) - fundin e saj (tregon për mbylljen në varr – 1 pikë, për një përgjigje më të plotë dhe me stil 1 pikë) <p>Gjithsej 12 pikë</p>
Kërkesa 3.	<p>Nxënësi tregon për raportin e të përjetshmes dhe asaj që kalon (1 pikë)</p> <p><i>Për një përgjigje më të plotë dhe me stil 1 pikë.</i></p> <p>Gjithsej 2 pikë</p>

Gjuha dhe forma e tekstit

Leksiku	Saktësia gjuhësore	Lidhshmëria	Struktura ndërtimore e tekstit
<p>Origjinaliteti (interpretim me fjalë të veta, hartimi nuk bazohet vetëm në ritregimin dhe përsëritjen e formulimeve të dhëna), pasuria e gjuhës, figuracioni, shprehja e qartë dhe e saktë, fjalitë me stil.</p> <p>3 pikë</p> <p>Origjinaliteti</p>	<p>Respektimi i normës gramatikore (përdorimi i drejtë i rasave, shkrimi i saktë i formave foljore, koha e kryer, pjesorja, foljet pavetore, përcjellorja), i kongruencës, dallimi semantik i parafjalëve për dhe mbi, përemrit i vet/ i tij, përdorimi i drejtë i ndërtimeve të tipit: lidhur me këtë, duke marrë parasysh dhe i përemrave: që, i cili, e cila, të cilët etj., mendimi i qartë dhe i përfunduar në fjali,</p>	<p>Lidhja e mirë në nivel të tekstit dhe paragrafëve.</p> <p>1 pikë</p>	<p>Përshtatja e organizimit të përgjithshëm dhe strukturës ndërtimore të tekstit me strukturën logjike (ndan qartë hyrjen, shtjellimin dhe përfundimin; brenda shtjellimit ndan paragrafët).</p> <p>2 pikë</p>

<p>(interpretton me fjalë të veta, hartimi nuk bazohet vetëm në ritregimin dhe përsëritjen e formulimeve të dhëna), pasuria e gjuhës, figuracioni, shprehja e qartë dhe e saktë me gabime minimale.</p> <p>2 pikë</p>	<p>renditja e saktë e fjalëve sipas sintaksës së gjuhës shqipe, përdorimi i gjuhës standarde, me gabime minimale.</p> <p>2 pikë</p> <p>Respektimi i normës drejtshkrimore (shkrimi i drejtë i shkronjës së madhe, përdorimi i drejtë i shkronjave <i>r/ rr, dh/ ll, k/ q, s/ z, k/ g, ç/ q, gj/ xh, e/ ë</i>, shkrimi i saktë i numrave, përdorimi i drejtë i shenjave të pikësimit, respektimi i rregullave të shkrimit të fjalëve bashkë dhe ndaras, shkrimi i trajtës mohuese, apostrofit, zbatimi i njohurive për alternimin e zanoreve, përdorimi i drejtë i zanores <i>ë</i>, zbatimi i rregullave sipas të cilave nuk shkruhet bashkëtingëllorja <i>j</i>).</p> <p>2 pikë</p> <p>Gjithsej 4 pikë</p>		
<p>Përsëritja e fjalëve dhe e shprehjeve, dykuptimësia, përdorimi i kufizuar i fjalëve me gabime të shpeshta, fjalitë pa stil.</p>	<p>Respektimi i normës gramatikore me gabime të vogla (p.sh. gabimet që kanë të bëjnë me përdorimin semantik të parafjalëve <i>për</i> dhe <i>mbi</i>, përemrit <i>i vet/ i tij</i>, përdorimi i drejtë i ndërtimeve të tipit <i>lidhur</i></p>		<p>Ndan qartë hyrjen, shtjellimin dhe përfundimin, por nuk i ndan paragrafët brenda shtjellimit.</p>

<p>1 pikë</p>	<p>me këtë, duke marrë parasysht dhe i përemrave: që, i cili, e cila, të cilët etj.).</p> <p>1 pikë</p> <p>Respektimi i normës drejtshkrimore me gabime të pakta (p.sh. ndonjë mospërdorim i drejtë i shenjave të pikësimit, mosrespektimi i rregullave të shkrimit të fjalëve bashkë dhe ndaras, mospërdorimi i drejtë i zanores ë, moszbatimi i rregullave sipas të cilave nuk shkruhet bashkëtingëllorja j).</p> <p>1 pikë</p> <p>Gjithsej 2 pikë</p>		<p>1 pikë</p>
----------------------	---	--	----------------------

Skema për vlerësimin e esesë: Të falësh është trimëri, dhe jo dobësi

<p>Kërkesa 1.</p>	<p>Nxënësi kumton mendimin e vet të pragut të tolerancës të njerëzve sot. (1 pikë)</p> <p><i>Për një përgjigje më të plotë dhe me stil 1 pikë.</i></p> <p>Gjithsej 2 pikë</p>
<p>Kërkesa 2.</p>	<p>Nxënësi kumton qëndrimin e titullit të temës. (1 pikë)</p> <p><i>Për çdo argumentim nga 1 pikë.</i></p> <p>Gjithsej 2 pikë</p>
<p>Kërkesa 3.</p>	<p>Nxënësi përmend prapun e vet të tolerancës dhe thekson çfarë është gati të falë. (1 pikë)</p> <p><i>Për një përgjigje më të plotë dhe me stil 1 pikë.</i></p>

	Gjithsej 2 pikë
Kërkesa 4.	Nxënësi shpjegon shkurtimisht nëse është mendjekeq ose jo. (1 pikë) <i>Për një përgjigje më të plotë dhe me stil 1 pikë.</i> Gjithsej 2 pikë
Kërkesa 5.	Nxënësi kumton qëndrimin e vet për fjalën e urtë “Kush të gjuan ty me gurë, ti gjuaje atë me bukë”. (1 pikë) <i>Për një përgjigje më të plotë dhe me stil 1 pikë.</i> Gjithsej 2 pikë
Kërkesa 6.	- Nxënësi përmend ndonjë vepër në poezi apo prozë ku trajtohet kjo temë. (1 pikë) - Nxënësi shpjegon veprimin e faljes në veprën e përmendur. (1 pikë) <i>Për një përgjigje më të plotë dhe me stil 1 pikë.</i> Gjithsej 3 pikë
Kërkesa 7.	- Nxënësi kumton qëndrimin e vet për gatishmërinë e faljes. (1 pikë) <i>Për një përgjigje më të plotë dhe me stil 1 pikë.</i> Gjithsej 2 pikë

Gjuha dhe forma e tekstit

Leksiku	Saktësia gjuhësore	Lidhshmëria	Struktura ndërtimore e tekstit
Originaliteti (interpretim me fjalë të veta, hartimi nuk bazohet vetëm në ritregimin dhe përsëritjen e formulimeve të dhëna), pasuria e gjuhës,	Respektimi i normës gramatikore (përdorimi i drejtë i rasave, shkrimi i saktë i formave foljore, koha e kryer, pjesorja, foljet pavetore, përcjellorja), i kongruencës, dallimi semantik i parafjalëve për dhe mbi , përemrit i	Lidhja e mirë në nivel të tekstit dhe paragrafëve. 1 pikë	Përshtatja e organizimit të përgjithshëm dhe strukturës ndërtimore të tekstit me strukturën logjike (ndan qartë hyrjen, shtjellimin dhe

<p>figuracioni, shprehja e qartë dhe e saktë, fjalitë me stil.</p> <p>3 pikë</p> <p>Originaliteti (interpretion me fjalë të veta, hartimi nuk bazohet vetëm në ritregimin dhe përsëritjen e formulimeve të dhëna), pasuria e gjuhës, figuracioni, shprehja e qartë dhe e saktë me gabime minimale.</p> <p>2 pikë</p>	<p>vet/ i tij, përdorimi i drejtë i ndërtimeve të tipit: <i>lidhur me këtë, duke marrë parasysh</i> dhe i përemrave: <i>që, i cili, e cila, të cilët</i> etj., mendimi i qartë dhe i përfunduar në fjali, renditja e saktë e fjalëve sipas sintaksës së gjuhës shqipe, përdorimi i gjuhës standarde, me gabime minimale.</p> <p>2 pikë</p> <p>Respektimi i normës drejtshkrimore (shkrimi i drejtë i shkronjës së madhe, përdorimi i drejtë i shkronjave <i>r/ rr, dh/ ll, k/ q, s/ z, k/ g, ç/ q, gj/ xh, e/ ë</i>, shkrimi i saktë i numrave, përdorimi i drejtë i shenjave të pikësimit, respektimi i rregullave të shkrimit të fjalëve bashkë dhe ndaras, shkrimi i trajtës mohuese, apostrofit, zbatimi i njohurive për alternimin e zanoreve, përdorimi i drejtë i zanores <i>ë</i>, zbatimi i rregullave sipas të cilave nuk shkruhet bashkëtingëllorja <i>j</i>).</p> <p>2 pikë</p> <p>Gjithsej 4 pikë</p>		<p>përfundimin; brenda shtjellimit ndan paragrafët).</p> <p>2 pikë</p>
--	---	--	---

<p>Përsëritja e fjalëve dhe e shprehjeve, dykuptimësia, përdorimi i kufizuar i fjalëve me gabime të shpeshta, fjalitë pa stil.</p> <p>1 pikë</p>	<p>Respektimi i normës gramatikore me gabime të vogla (p.sh. gabimet që kanë të bëjnë me përdorimin semantik të parafjalëve për dhe mbi, përemrit i vet/ i tij, përdorimi i drejtë i ndërtimeve të tipit lidhur me këtë, duke marrë parasysh dhe i përemrave: që, i cili, e cila, të cilët etj.).</p> <p>1 pikë</p> <p>Respektimi i normës drejtshkrimore me gabime të pakta (p.sh. ndonjë mospërdorim i drejtë i shenjave të pikësimit, mosrespektimi i rregullave të shkrimit të fjalëve bashkë dhe ndaras, mospërdorimi i drejtë i zanores ë, moszbatimi i rregullave sipas të cilave nuk shkruhet bashkëtingëllorja j).</p> <p>1 pikë</p> <p>Gjithsej 2 pikë</p>		<p>Ndan qartë hyrjen, shtjellimin dhe përfundimin, por nuk i ndan paragrafët brenda shtjellimit.</p> <p>1 pikë</p>
---	--	--	---